

Kataložni zapisi stare i rijetke građe

Karatović, Viktorija

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Academy of Arts and Culture in Osijek / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:251:628621>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-11**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Arts and Culture in Osijek](#)

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU

Kataložni zapisi stare i rijetke građe
Završni rad

Mentor: Dr. sc. Marija Erl Šafar

Studentica: Viktorija Karatović. Knjižničarstvo

Osijek, rujan, 2018

SADRŽAJ

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. KATALOGIZACIJA	2
2.1. Kataložne jedinice	2
2.2. Omeđene publikacije	3
2.3. Kataložni opis	3
3. KLASIFIKACIJA	5
3.1. Univerzalna decimalna klasifikacija (UDK)	6
3.2. Klasificiranje prema UDK	8
4. PRAKTIČNI DIO	9
5. ZAKLJUČAK	17
6. LITERATURA	18

1. UVOD

Tema završnog rada je *Kataložni zapisi stare i rijetke građe*. U prvom dijelu rada objasniti će se termini katalogizacije i klasifikacije, značenje pojedinih pojmova, njihova primjena te pravila u postupcima katalogizacije i klasifikacije. U drugome dijelu rada prikazati će se praktični dio istraživanja koji je obavljen u Gradskoj i sveučilišnoj knjižnici u Osijeku.

U radu je prikazana kataložna obrada 25 knjiga stare i rijetke građe, a zapisi koji su obrađeni su od 1854. pa sve do 1918. godine. Spomenuta obrada je središnji dio rada te je provedena iz nastojanja da se usustavi knjižnični katalog dostupne građe u što većoj mjeri. Cilj istraživanja bio je na primjerima prikazati različitost i složenost svakog zapisa u svrhu buduće identifikacije, prepoznavanja, svrstavanja i razvrstavanja.

Tema je odabrana iz razloga što se želio prikazati teoretski pregled problematike katalogizacije i klasifikacije i iz želje da se kataložki obrade odabrane knjige stare i rijetke građe. Korištena literatura je stručna literatura iz područja teme završnog rada, a korištena metodologija bila je metoda klasifikacije i katalogizacije te komparativna i deskriptivna metoda.

1. KATALOGIZACIJA

Katalogizacija dolazi od grčke riječi *katalogis* što znači listina. To je formalni postupak prenošenja podataka. Katalogizacija se uvijek obavlja *de visu*, znači na osnovi samog primjerka i to otvorenog na naslovnoj stranici. (Katica Tadić, 1994. <http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/pog4.htm> 20.8.2018.)

Katalogizacija je popis građe uređen prema abecednom redu gdje se listići katalogizirane građe slažu prema abecednom redu prezimena autora ili prema naslovu publikacije.

2.1. Kataložne jedinice

Aleksandra Horvat kaže da katalog, međutim, nije obično kazalo. Osim zadaće prepoznavanja i jednoznačnog utvrđivanja jedinice građe, katalog ima i zadaću identifikacije djela ili literarne jedinice, te identifikacije autorskog opusa. Struktura knjižničnoga kataloga, kakvu je mi poznajemo, počela se usustavljati u 17. stoljeću i ostala je u osnovnim crtama nepromijenjena do danas, usprkos znatnim razlikama u tehničkom obliku i izvedbi kataloga. U ta je tri stoljeća katalog izgrađen kao struktura koja počiva na kategorijama autora, djela i publikacije, kategorijama koje su inherentne kulturi zapadnoga svijeta. Tek promjena ovih kategorija može izazvati definitivnu potrebu za mijenjanjem strukture kataloga. (Katica Tadić, 1994. <http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/pog4.htm> 20.8.2018.)

Za svaku publikaciju kataložnim se postupkom izrađuje jedna ili više kataložnih jedinica. Kataložna jedinica je zbir svih podataka o određenoj publikaciji, upisanih u kataložni listić ili bazu podataka. (Katica Tadić, 1994. <http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/pog4.htm> 20.8.2018.)

Na kataložni listić upisuje se odrednica, kataložni opis, signatura, inventarni broj i stručna oznaka. Ona kataložna jedinica koja sadrži sve podatke o publikaciji je glavna, uz njih se također izrađuju i sporedne kataložne jedinice i uputnice. Postoje tri vrste kataložnih jedinica: glavna kataložna jedinica, sporedna kataložna jedinica i uputnica.

2.2. Omeđene publikacije

Omeđena publikacija je publikacija u jednom svesku ili u određenom broju svezaka. Ona je najbrojnija u knjižnicama. Za početak katalogizacije potrebno je odrediti odrednicu koja se nalazi na glavnoj naslovnoj stranici. Odrednica je skup ili niz riječi koji određuju redno mjesto kataložne jedinice u katalogu. Ona je važna u traženju odgovarajuće publikacije. Odrednica može biti: osobna, stvarna, korporativna i formalna. Osobna odrednica određuje individualnog autora, a njime se smatra: pisac samostalnog teksta, sastavljač rječnika, bibliografije, adresara, leksikona, enciklopedije, kataloga, statistike, zbirki.

Ime autora piše se u odrednici latinicom, a navodi se u nominativu, inverziji, tj. prezime, zarez pa ime. Korporativna odrednica određuje korporativnog autora određene publikacije, a to je organizirana zajednica stvarnih osoba, čijim je zajedničkim djelovanjem nastala publikacija. (Katica Tadić, 1994. <http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/pog4.htm> 20.8.2018.)

2.3. Kataložni opis

ISBD-om (M) određujemo kataložni opis koji je skup podataka koji određuju omeđenu publikaciju. Podaci koji se unose u opis strogo su određeni – utvrđen je i njihov redoslijed u opisu, obvezni interpunkcijski znakovi te izvori podataka i njihov redoslijed prema prednosti. (Katica Tadić, 1994. <http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/pog4.htm> 20.8.2018.)

Bibliografsko kataložni opis svrstan je u osam obaveznih skupina:

- podaci o glavnom stvarnom naslovu
- podaci o izdanju i odgovornosti vezanoj uz izdanje
- podaci specifični za građu
- podaci o mjestu izdanja, nakladniku, godina izdanja te podaci o tiskanju
- podaci o kolaciji – broj stranica i svezaka, ilustracije, dimenzije (visina hrpta te prilozi)
- podaci o nakladnoj cjelini
- napomene
- međunarodni standardni broj za knjigu (ISBN)

Svaka se skupina: podataka odvaja interpunkcijskim znakovima, a znakovi koji se koriste su

- dvotočka (:) – stavlja se ispred podnaslova; ispred nakladnika i tiskare
- kosa crta (/) – stavlja se ispred podataka o odgovornosti
- točka-zarez (;) – razdvaja naslove više djela istog autora, različite podatke o autorstvu, mjesta izdanja (ako ih ima više) stavlja se ispred podataka o dimenzijama i ispred podataka o numerizaciji nakladničke cjeline
- zarez (,) – razdvaja istovrsne autore, stavlja se ispred podataka o godini izdanja i ispred ISSN-a za nakladničku cjelinu
- okrugla zagrada () – u nju se stavljaju podaci o tiskanju i podaci o nakladničkoj cjelini
- Znak jednakosti (=) – stavlja se ispred svakog usporednog naslova

Kataložni zapis izgleda ovako:

GLAVNI stvarni naslov= Usporedni naslov: podnaslov/ Podatak o odgovornosti; Drugi i sljedeći podatak o odgovornosti- Podatak o izdanju/ podatak o odgovornosti vezan uz izdanje- Mjesto izdanja: Nakladnik, godina izdanja (Mjesto tiskanja: Naziv tiskare)- broj stranica: ilustracije; visina hrpta-(Naziv nakladničke cjeline, ISSN, numerizacija nakladničke cjeline)

U katalogizaciji se koriste i sljedeće kratice:

- el al- et alii (i ostali) – izostavljeni podaci o autoru
- s.l. – sine loco (bez mjesta)
- s.n. sine nomine (bez imena) – nepoznati nakladnik
- etc.- et cetera (itd.) – više nakladnika ili mjesta izdanja
- izd. (izdanje) – uvijek se piše kratica
- i.e. (id est) – ispravljanje pogrešnog podatka
- ilustr. (ilustrirano)
- str. (stranice)

3. KLASIFIKACIJA

Klasifikacija je raspoređivanje, odnosno svrstavanje prema unaprijed propisanim kriterijima (klasifikacijske tablice), ili kriterijima određenim svrhom predmeta koji se mijenjaju u interakciji s naručiteljem klasifikacije. (Lasić- Lazić, J.; Slavić, A.; banek-Zorica, M. , 2004., 13.str.)

Klasifikacijske sustave čini zbroj stručnih skupina i podskupina koje idu u logičnom slijedu te čine sadržajnu razdiobu knjižničnog fonda, a sustavi mogu biti opći i posebni.

Posebnim se sustavom raspoređuje određeno područje ili nekoliko srodnih područja. U svakome se klasifikacijskom sustavu nalaze zajedno, ili u blizini, opis djela, istoga ili sličnoga sadržaja. (Katica Tadić, Rad u knjižnici: priručnik za knjižničare, 2004. <http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/pog4.htm> 20.8.2018.)

Skupine i podskupine označavaju se brojevima ili slovima, a oznake mogu biti i u kombinaciji slovo- broj. Oznake se nazivaju stručnim oznakama, klasifikacijskim oznakama ili simbolima.

Klasifikacija je temeljno pomagalo u organizaciji zabilježenog znanja, stara je koliko i knjižnice, jer je građa razvrstana otpočetak prema njezinu sadržaju. Građa se klasificira prema nekom sastavu.

Neki od sastava su:

- Ekspanzivna (elastična) klasifikacija C.A. Cuttera (EC)
- Deweyeva decimalna klasifikacija (DDC)
- Univerzalna DECimalna klasifikacija (UDC, kod nas UDK)
- Klasifikacija kongresne knjižnice u Washingtonu (LCC- *Library of Congress Classification*)
- Bibliografska klasifikacija H.E.Blissa (BC)
- Klasifikacija s dvotočkom (*Colon Classification*) ili facetna klasifikacija S.R.Ranganatha (CC)
- Bibliotečna - Bibliografska klasifikacija (BBK) (Katica Tadić, Rad u knjižnici: priručnik za knjižničare, 2004 <http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/pog4.htm> 20.8.2018.)

3.1. Univerzalna decimalna klasifikacija (UDK)

Skraćenica od Univerzalne decimalne klasifikacije je UDK, a prvo izdanje UDK bilo je 1905. godine u Bruxellesu, na francuskom jeziku nakon čega je ubrzo izašlo više izdanja na više jezika.

UDK je sustav sređenih pojmova unutar deset osnovnih skupina koje se obilježavaju brojkama od 0 do 9. Dodavanjem još jednog broja (od 0 do 9), svaka se od glavnih skupina dalje dijelu u deset podskupina, itd. Tako se svaki pojam može raščlaniti u najsitnije pojedinosti. (Katica Tadić, Rad u knjižnici: priručnik za knjižničare, 2004 <http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/pog4.htm> 20.8.2018.)

UDK je podijeljen na glavne i pomoćne tablice.

Glavne tablice UDK su:

0 općenito

1 Filozofija

2 Religija, Teologija

3 Društvene znanosti

4 Filologija, Lingvistika

5 Matematika. Prirodne znanosti

6 Primijenjene znanosti. Medicina. Tehnika

7 Umjetnost. Arhitektura. Fotografija. Razonoda. Šport

8 Jezici. Lingvistika. Književnost

9 Zemljopis. Biografije. Povijest

Sve se ove skupine dalje dijele na svoje podskupine. Primjer podskupine, za skupinu 5.

50 Općenito o prirodnim znanostima

51 Matematika

52 Astronomija. Astrofizika. Istraživanje svemira. Geodezija

53 Fizika

54 Kemija. Kristalografija. Mineralogija

55 Geoznanosti. Geologija. Meteorologija

56 Paleontologija

- 57 Biološke znanosti općenito
- 58 Botanika
- 59 Zoologija

Sljedeće podjele idu na isti način, te se i dalje dodaju brojevi od 0 do 9. Npr:

- 58 Botanika
- 581 Opća botanika
- 582 Sistematska botanika

U decimalnim oznakama svaka brojka se izgovara posebno, a nakon svake tri brojke se dodaje točka koja označava kratku stanku. Primjerice 949.74., oznaka za Hrvatsku povijest izgovara se devet, četiri, devet (stanka) sedam pet.

Sadržaj može imati različita stajališta, može se odnositi na mjesto, vrijeme, oblikuje se na određenom jeziku; pismu, često se odnosi i na neki narod. Zbog širokog pojma knjižnične građe i da bi se ona mogla obuhvatiti klasifikacijskom oznakom, UDK ima opće i posebne pomoćne tablice. Posebne tablice se razlikuju od općih, pa tako:

- opći pomoćni broj za mjesto ide u okruglim zagradama (497.5) Hrvatska
- opći pomoćni broj za oblik stavlja se u zagradu, ali uvijek započinje nulom (064) katalog
- opći pomoćni broj za vrijeme ispisuje se između znakova navodnika iznad broja "1998", razdoblje od 1998.do 2000.godine ispisuje se "1998/2000", stoljeće se ispisuje ovako "20", a datum obrnutim redom- 22.8.2018, piše se "2018.8.22"
- jezik publikacije (na kojem je objavljena) označuje se znakom jednakosti iza koje slijedi broj =20 (engleski)
- rase i narodi označavaju se da se broj stavi u zagradu, 862 hrvatski jezik, (=862) Hrvati
- broj za stajalište s kojeg se određeni sadržaj promatra, označava se s dvije nule ispred kojih je točka .00

UDK se koristi nizom pomoćnih znakova:

- znak + označava da se sadržaj ne može označiti samo jednom stručnom oznakom, jer podjednako govori i o matematici i o astronomiji 51+52
- kosa crta (do) označava nekoliko uzastopnih oznaka 51/54
- dvotočka :- naprama, oznaka za međusobni odnos dvaju pojmova (Katica Tadić, 2004 <http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/pog4.htm> 20.8.2018.)

3.2. Klasifikacija prema UDK

Klasificiranje prema UDK nije lak posao. Kako bi klasifikator mogao stručiti mora jako dobro poznavati sustav te područje koje klasificira.

Posao stručnja podijeljen je u tri faze:

- u prvoj fazi treba točno odrediti sadržaj publikacije;
- u drugoj se fazi pronalazi odgovarajuća i potpuna stručna oznaka za sadržaj;
- u trećoj fazi potpuno određena stručna oznaka ispisuje se na odgovarajuća mjesta (Katica Tadić, 2004 <http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/pog4.htm> 20.8.2018.)

Sadržaj publikacije ne može se klasificirati samo po naslovu, potrebno je pregledati i uvod, predgovor, pogovor, kazalo, a ponekad pogledati i sadržaj djela. Kada je sadržaj točno određen, onda se određuje skupina. Kada je sve točno određeno, stručna skupina ispisuje se na kataložni listić.

4. PRAKTIČNI DIO

1. BABUKIĆ, Vjekoslav

Ilirska slovnica/ Vjekoslav Babukić.- Zagreb, [s. n.], 1854 (Zagreb: Berzotiskom nar. Tiskarnice Dra, Ljudevita Gaja).- 444 str.; 20cm.-

Predgovor: str. VII- XVI.- Bibliografske bilješke uz tekst.

163.42' 36 - gramatika hrvatskog jezika

163.42- hrvatski jezik

36- gramatika

2. QUINTUS, Flaccus Horatius

Kv. Horacija Flaka izabrane pjesme/ po školskom izdanju od Franje Maixiuera; preveo Dragutin Kišpatić.- Osijek: prevodioc Dragutin Kišpatić, [s.n.], 1907 (Osijek: Braća Lechner).- 149 str.: 19 cm.-

821.163.42-1 - hrvatska proza

821.163.42- književnost hrvatskog jezika

1- proza

3. PUŠKIN, S. Aleksander

Evgenij Onjegin: roman u stihovima/ preveo i vjekopisom popratio Ivan Truski.- Zagreb: Matice hrvatske, 1881 (Zagreb: tisak Karla Albrechta).- 176 str.; 20 cm.- (Zabavna knjižnica Matice hrvatske; sv. 48-50)

Aleksandar Sergijević Puškin: str. V- XXXII.

821.161.1-31 – Ruski roman

821.161.1 – ruska književnost

31- roman

4. VOJNOVIĆ, Ivo

Dubrovačka trilogija/ Ivo Vojnović.- 4. pučko izdanje.- Osijek: knjižare Radoslava Bačića, 1918. (Osijek: D.Laubner).- 142 str; 19 cm.-

Tugje riječi i dubrovački dialektizam u Trilogiji: str. 140- 142.

821.163.42-2 – hrvatska drama

821.163.42- hrvatska književnost

2- drama

5. MARKOVIĆ, Franjo

Kohan i Vlasta: epska pjesma Franje Markovića/ Franjo Marković; treće ispravljeno izdanje s uvodom povjesnim.- Zagreb: Sveučilišna knjižara Franje Suppana, 1901.- 70 str.; 20cm.-

Uvod poviestni: str. III- XXIII.

821.163.42-1 – hrvatski ep

821.163.42 – hrvatska književnost

1- ep

6. GUNDULIĆ, F. Ivan

Dubravka: pastirska igra u tri čina/ Ivan F. Gundulić; s uvodom Franje Markovića.- Zagreb: Matica hrvatska, 1888 (Zagreb: Dionička tiskara).- 72 str.; 19 cm.-

O Gundulićevoj „Dubravci“: str. VII- XXXIX.- Značenje nekotjih oblika i rieči o Gundulićevoj „Dubravci“: str. 70- 72.

821.163.42-2 – hrvatska drama

821.163.42- hrvatska književnost

2- drama

7. BAČIĆ, Petar

Historička pripoviest iz narodnog života u Dalmaciji u drugoj polovici šesnaestog vieka/ spjevao Luka Botić.- Osijek: [s. n.], 1862 (Osijek: Brzotisak DR. Lehmana i drug.).- 168 str; 19 cm.-

Posveta: str. V- X.- Historički izvonic: str. 160- 168.- Tiskarske pogriješke.

812.163.42-1 – hrvatski ep

821.163.42- hrvatska književnost

1- ep

8. KOZARAC, Josip

Medju svjetlom i tminom/ pripovieda Josip Kozarac.- Zagreb: Matica hrvatska, 1891 (Zagreb: tisak K. Albrechta).- 159 str.; 19 cm.- (Zabavna knjižnica Matice hrvatske; sv.50)

821.163.42- 31 – hrvatski roman

821.163.42 – hrvatska književnost

31- roman

9. VODOPIĆ, Mato

Marija Konavoka: po istinskom događaju iz vremena prije austrijske zapreme Bosne i Hercegovine/ Mato Vodopić; s uvodom popratio Marcel Kušar.- Zagreb: Matica hrvatska, 1893.- 164 str. ; 19 cm.-

O životu i radu mata Vodopića/ Marcel Kušar: str. V- XXXIV.- Bilješke uz tekst.

821.163.42-32 – hrvatske pripovijetke

821.163.42 - hrvatska književnost

32- pripovijetke

10. MARETIĆ, Tomislav

Slaveni u domovini/ napisao T. Maretić.- Zagreb: Matica hrvatska, 1889.- 256 str.; 21 cm.-

Kazalo imena: str. 250-256

94(36)- povijest Slavena

94- Slaveni

(36)- povijest

11. MELKUS, Dragan

Djevojka s ljiljanom i druge pripovijesti i feljtoni/ Dragan Melkus.- Osijek: [s.n.], 1914 (Osijek: Dragutin Laubner).- 157 str.; 19cm.-

821.164.42-32 - hrvatske pripovijetke

821.164.42- hrvatska književnost

32- pripovijetke

12. KASSOWITZ, Antonija Cvijić

Franjo Ž Kuhač: Stari Osijek i Zagreb: sa slikom F. Ž. Kuhača prigodom 90. obljetnice Kuhačeva rođenja/ Antonija Kassowitz- Cvijić.- Redovno izdanje za godinu 1922.-

Zagreb: Matica hrvatska, 1924.- 116 str.; 20 cm.-

Predgovor: str. 3-4.

929- biografija

13. ŠTROSMAJER

Štrosmajer.- Zagreb: Društvo hrvatskih književnika, 1905 (Zagreb: Dionička tiskara).-

32 str.: ilustr.; 21 cm.-

929- biografija

14. KLAJČ, Vjekoslav

Povjest Hrvata: od najstarijih vremena do svršetka XIX.stoljeća/ Vjekoslav Klaić.-
Zagreb: Knjižara Lav. Hartmana (Kugli i deutsch), 1899 (Zagreb: Lav Hartman).- 318
str.: ilustr.; 30 cm.- (sv. 1)

Predgovor: str. III- IV.- Str. V- IX: Čestitomu štioću/ Vj. Klaić.- Prilozi: str. 303- 318

94 (497.5)- hrvatska povijest

94- povijest

(497.5)- hrvatski narod

15. ŠIŠIĆ, Ferdo

Vojvoda Hrvoje Vukčić i njegovo doba: (1350.- 1416.)/ Ferdo Šišić.- Zagreb: Matica
hrvatska, 1902 (Zagreb: K- Albrecht).- 288 str., zemljopisna karta; 22 cm.-

Bilješke: str. 241- 285.-

94 (497.5) "13/14" - Hrvatska povijest 14.- 15. stoljeća

94 - povijest

(497.5)- hrvatski narod

"13/14"- 14. i 15. stoljeće

16. KUHAČ, Franjo Ksaver

Vatroslav Lisinski i njegovo doba: prilog za povijest hrvatskoga preporoda/ Franjo
Ksaver Kuhač.- Drugo popunjeno izdanje.- Zagreb: Matica hrvatska, 1904 ([s.l.: s.n.]).-
220 str.: ilustr.; 19 cm.-

Bilješke uz tekst.

78.07 (497.5) - hrvatski glazbeni skladatelj

78- glazba

07- skladatelji

17. KUHAČ, Franjo Ksaver

Ilirski glazbenici: prilozi za povijest hrvatskoga preporoda/ Fr. Š. Kuhač.- Zagreb:
Matica hrvatska, 1893 (Zagreb: Tisak Karla Albrechta).- 285 str.: ilustr; 19 cm.-

Str. V- VIII: Pripomenak/ Fr. Š. Kuhač.- Bilješke uz tekst.- Biografija uz svako poglavlje.-

78.07 (497.5)- hrvatski glazbeni skladatelj

78- glazba

07- skladatelj

(497.5) - hrvatski narod

18. ČAJKOVAC, Šime

Kosa: ispadanje i njega kose/ Šime Čajkovac.- Zagreb: [s.n.], 1993.- 140 str.: ilustr.; 19 cm.-

613- higijena

19. ANTUNU Cuvaju

Antunu Cuvaju: Hrvatsko pučko učiteljstvo: 8.VI.1912.- 119 str.: ilustr.; 30 cm..-

Antunu Cuvaju.-

371.1- organizacija obrazovnog i nastavnog sustava i upravljanje obrazovnim ustanovama

371 - organizacija obrazovnog i nastavnog sustava. Organizacija škole

1 - Upravljanje obrazovnim ustanovama. Ravnatelji. Nastavno i ostalo osoblje

20. SPOMENICA Rugjera Josipa Boškovića

Spomenica Rugjera Josipa Boškovića: o 200.toj obljetnici Njegova rođenja (18.V.177.-

18.V. 1991.).- Dubrovnik: Dubrovačko Katoličko Društvo "Bošković", 1911 ([Dubrovnik: Štamparija De Giulli i dr.]).- 192 str.: ilustr.; 26 cm.-

Bibliografske bilješke uz tekst.

5(092)- Matematički bibliografski prikazi

5 - matematika

(092)- bibliografski prikazi

21. KUČERA, Oton

Gibanja i sile: crtice iz mehanike neba i zemlje/ Oton Kučera.- Zagreb: Matica hrvatska, 1915

([Zagreb: tisak Boranića i Rožmarića]).- 476 str.: ilustr.; 19 cm.-

531- opća mehanika

22. KUČERA, Oton

Crte o magnetizmu i elektricitetu: sa sto devedeset i šest slika/ Oton Kučera.- Zagreb: Matica hrvatska, 1891 (Zagreb: tisak Karla Albrechta).- 381 str. : ilustr.; 20 cm.-

(Poučna knjižnica Matice hrvatske; knj 16)

537. 613- Elektricitet. Magnetizam. Elektromagnetizam

23. DELAGE, Yves

Teorije o razvoju/ Y. DELAGE i M. Goldsmith.- Zagreb: Hrvatsko prirodoslovno društvo, 1919 (Zagreb: Zemaljska tiskara).- 173 str.: ilustr.; 21 cm.- (Odabrana djela iz prirodoslovlja; knj 2)

- Goldsmith, M.

Str. 5-6: K prevodu/ IVAN GJAJA.- Literatura: str. 172-173.-

575.8- evolucija genetike

575- Opća genetika. Opća citogenetika

8- Evolucija. Porijeklo vrsta. Filogenija

24. ŠTA JE ŠTA

Šta je šta: stari hrvatski rječnik sa slikama/ priredili ISO VELIKANOVIĆ I NIČOLA ANDRIĆ.-

Zagreb: Minerva, 1938.- 685 str.: ilustr; 19 cm.-

Predgovor: str. V-Vi.- Kazalo: str. 603- 685.-

811.163.42 (038)- rječnik hrvatskog jezika

811.163.42 - hrvatski jezik

(38) - rječnik

25. SELJAN, Dragutin

Početak, napredak i vrednost literature ilirske: s kratkim geografičko- statističkim opisom ilirskih deržavah/ Dragutin Seljan.- Zagreb: [s.n.], 1840 (Zagreb: tisak k. p. nar. ilir. tiskarne Dra. Ljudevita Gaja).- 88 str.; 18 cm.-Bilješke uz tekst.

821.163.42 (091)- hrvatski povijesni prikaz

821.163.42- hrvatska književnost

(091)- povijesni prikaz u užem smislu

5. ZAKLJUČAK

Katalogizacija je formalni postupak prenošenja podataka, obavlja se *de visu*, na osnovi samog primjerka otvorenog na naslovnoj stranici. Publikacija se obrađuje kataložnim postupkom pomoću kojeg se određuje jedna ili više kataložnih jedinica. Kataložna jedinica zbir je podataka u određenoj publikaciji, upisanih u kataložni listić ili bazu podataka. Najbrojnija publikacija je omeđena publikacija čija katalogizacija započinje tako da se odredi njena odrednica koja se nalazi na naslovnoj stranici. Spomenuta odrednica važna je u traženju publikacije.

Skup podataka kojim određujemo kataložni opis je ISBD te podaci koji se unose u opis strogo su određeni. Svaki zapis svrstan je u osam obaveznih skupina, a svaka skupina osvaja se interpunkcijskim znakovima. Kako bi zapis bio upotpunjen, radi se i klasifikacija publikacije.

Klasifikacija je organizacija knjižnične građe prema sadržaju. Raspoređuje se određeno područje ili nekoliko srodnih područja. Skupine i podskupine označavaju se brojevima ili slovima, a građa se klasificira prema sustavu. Da bi se moglo klasificirati potrebna je tablica UDK. UDK je sustav sređenih pojmova unutar deset skupina koje se dijele u deset podskupina, itd. UDK se dijeli na opće i posebne pomoćne tablice te se također koristi nizom pomoćnih znakova.

Sam proces katalogizacije i klasifikacije nije lak i potrebno je veliko znanje o samom postupku i sustavu. Ponekad je potrebno pregledati uvod, sadržaj, predgovor i mnoge druge elemente. Praktični dio ovog rada daje uvid u kataložni zapis te se iz svakog primjera može uvidjeti različitost i složenost zapisa.

6. LITERATURA

1. Dahlberg, I. 2001. Načela strukture klasifikacije: ispitivanja, iskustva, zaključci. Zagreb: Vjesnik bibliotekara Hrvatske
2. Horvat, A. 1993. O zadaćama i strukturi knjižničnog kataloga. Zagreb: Zavod za informacijske studije: 134-140.
3. Lasić- Lazić, J.; Slavić, A.; Banek- Zorica, M. 2004. Bibliotečna klasifikacija kao pomagalo u organizaciji. Zagreb: Zavod za informacijske znanosti
4. Tadić, Katica. 1994. Rad u knjižnici: priručnik za knjižničare. <http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/pog4.htm> (20.8.2018)
5. Univerzalna decimalna klasifikacija. 2003.